

Cyngor Sir Caerfyrddin

Asesu Effaith

Deddf Cydraddoldeb 2010

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 (y Ddeddf) yn dwyn ynghyd y deddfau camwahaniaethu blaenorol ac yn rhoi un Ddeddf seagl yn eu lle. Mae'n symleiddio ac yn cryfhau'r gyfraith, yn dileu anghysonderau ac mae'n haws i bobl ei deall a chydymffurfio â hi. Daeth y rhan fwyaf o'r Ddeddf i rym ar 1 Hydref 2010.

Mae'r Ddeddf yn cynnwys dyletswydd cydraddoldeb newydd y sector cyhoeddus (y 'ddyletswydd gyffredinol'), sy'n cymryd lle'r dyletswyddau unigol yn ymwneud â chydraddoldeb hil, anabledd a rhywedd. Daeth hon i rym ar 5 Ebrill 2011.

Beth yw'r ddyletswydd gyffredinol?

Nod y ddyletswydd gyffredinol yw sicrhau bod awdurdodau cyhoeddus a'r rhai sy'n cyflawni swyddogaeth gyhoeddus yn ystyried sut gallant gyfrannu'n gadarnhaol at gymdeithas decach drwy wella cydraddoldeb a chysylltiadau da yn eu gweithgareddau o ddydd i ddydd. Mae'r ddyletswydd yn sicrhau bod ystyriaethau cydraddoldeb yn cael eu cynnwys fel rhan annatod o ddylunio polisïau a chyflwyno gwasanaethau a'u bod yn cael eu hadolygu'n barhaus. Bydd hyn yn sicrhau gwell canlyniadau ar gyfer pawb.

Mae'r dyletswyddau yn rhwymedigaethau cyfreithiol. Os na chyflawnir y dyletswyddau yna gall arwain at her gyfreithiol yn erbyn awdurdodau.

O dan ddeddfwriaeth cydraddoldeb, mae dyletswyddau cyfreithiol gan awdurdodau lleol i roi 'sylw priodol' i'r angen am ddileu camwahaniaethu a hybu cydraddoldeb ynghylch hil, anabledd a rhywedd, gan gynnwys ailbennu rhywedd, yn ogystal â hybu cysylltiadau hiliol da. Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn cyflwyno dyletswydd newydd y sector cyhoeddus sy'n ymestyn ei chwmpas i oedran, cyfeiriadedd rhywiol, beichiogrwydd a mamolaeth, a chrefydd neu gred. Mae'r gyfraith yn mynnu bod y ddyletswydd hon i roi 'sylw priodol' yn cael ei dangos yn y broses gwneud penderfyniadau. Mae'n bwysig hefyd nodi fod awdurdodau cyhoeddus sy'n ddarostyngedig i'r dyletswyddau cydraddoldeb yn debygol hefyd o fod yn ddarostyngedig i'r

rhwymedigaethau o dan y Ddeddf Hawliau Dynol ac felly mae'n ddoeth ystyried fel rhan o'r un broses yr effaith bosibl y gallai penderfyniadau eu cael ar hawliau dynol.

Dull Sir Gaerfyrddin o Weithredu Effaith ar Gydraddoldeb

Er mwyn sicrhau bod y cyngor yn ystyried effaith bosibl ei bolisiau a'i arferion arfaethedig ar gydraddoldeb, ac er mwyn dangos tystiolaeth ein bod wedi gwneud hynny, bydd angen ategu pob cynnig gyda'r Asesiad o Effaith amgaaedig. Os yw'r asesiad hwn yn clustnodi effaith sylweddol yna mae'n bosibl y bydd angen rhagor o fanylion.

Adrodd ar asesiadau

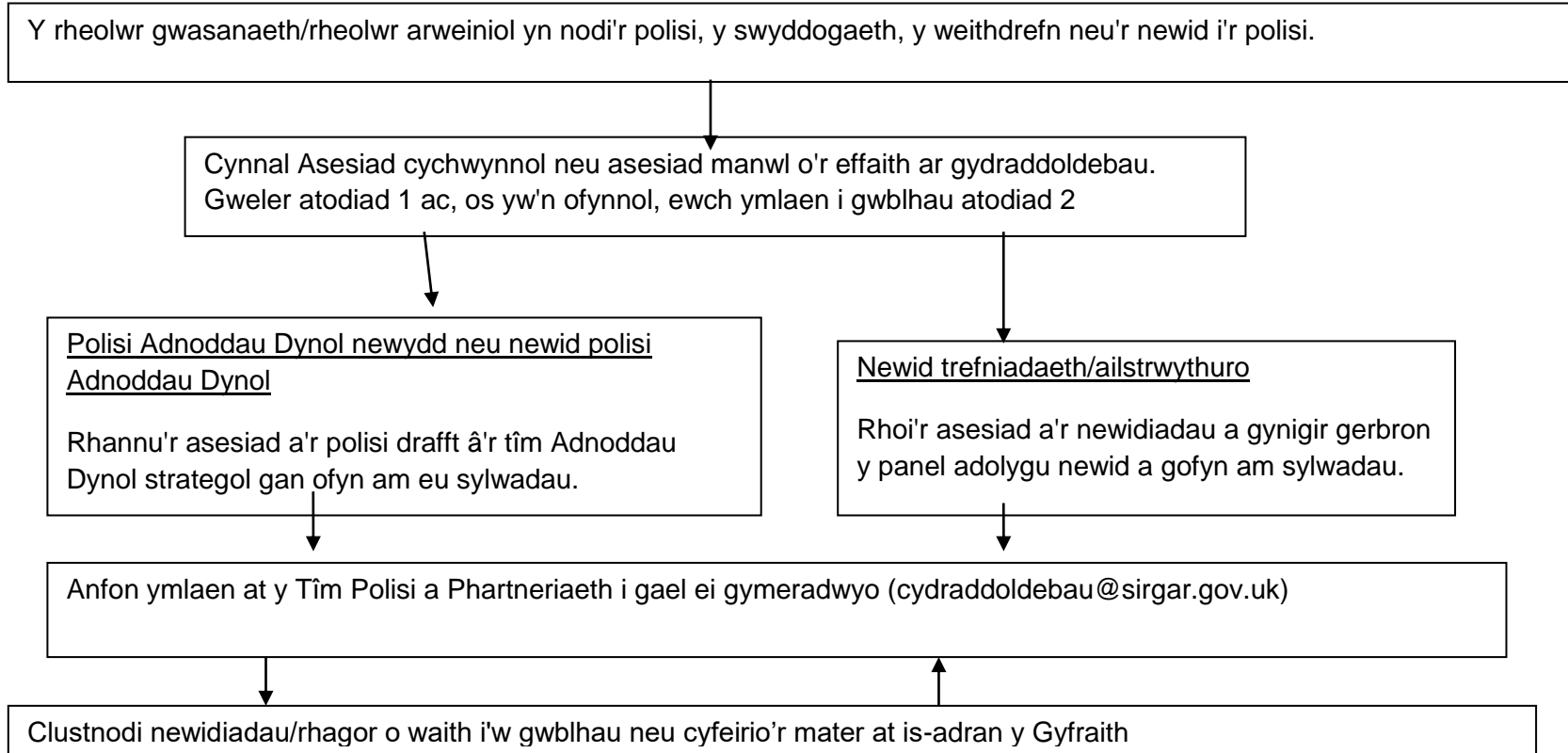
Os yw'n amlwg o'r asesiad bod yr effaith debygol ar allu'r awdurdod i gyflawni'r ddyletswydd gyffredinol yn un sylweddol, yna bydd rhaid iddo gyhoeddi adroddiad.

Asesiad Cychwynnol ac Asesiad Manwl o'r Effaith ar Gydraddoldebau

Mae'r asesiad cychwynnol (atodiad 1) yn ddull syml a chyflym o asesu effaith polisi, swyddogaeth, gweithdrefn, penderfyniad, gan gynnwys toriadau ariannol, ar un neu ragor o'r nodweddion gwarchoddedig.

Mae'n rhaid i'r Rheolwr Gwasanaeth sy'n gyfrifol am y polisïau, swyddogaethau, gweithdrefnau a phenderfyniadau ariannol newydd neu ddiwygiedig, gynnal asesiad o'r effaith ar gydraddoldebau, ar lefel gychwynnol o leiaf, a chwblhau asesiad manwl o'r effaith ar gydraddoldebau lle bo hynny'n berthnasol (atodiad 2); mae'n rhaid atodi'r asesiad gyda'r papurau cefndir a'r adroddiadau ar gyfer y Bwrdd Gweithredol a'r Pwyllgorau Craffu.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb - Y broses sydd i'w dilyn lle nodwyd goblygiadau o ran Adnoddau Dynol

Templed ar gyfer Aseiad Cychwynnol o'r Effaith ar Gydraddoldebau

Atodiad 1

Adran: Cynllunio	Wedi'i gwblhau gan (arweinydd): Ian R Llewelyn	Dyddiad yr aseiad cychwynnol: Ionawr 2020 Dyddiadau adolygu:
Y maes a asesir: (h.y. enw'r polisi, swyddogaeth, gweithdrefn, arfer neu benderfyniad ariannol)	Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Diwygiedig Adneuo Sir Gâr 2018-2033	
Ydy'r swyddogaeth/polisi, gweithdrefn, arfer neu benderfyniad dan sylw yn bodoli'n barod neu a ydy'n un newydd?	Polisi newydd	
Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ddarparu gwybodaeth wrth lunio'r aseiad a'r polisi? (rhestr yn unig)		
<p>Wrth baratoi'r Cynllun Adneuol hon mae ystyriaeth lawn wedi'i rhoi i ystod o ofynion a ffactorau sy'n dylanwadu, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deddfwriaeth - gan gynnwys Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004, Deddf Cynllunio (Cymru) 2015, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015, Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 a Chyfarwyddebau Ewropeaidd; • Polisi Cynllunio Cenedlaethol; • Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2015; • Cynllun ac Amcanion Llesiant Sir Gaerfyrddin - "Y Sir Gâr a Garem"; • Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin - Strategaeth Gorfforaethol Newydd y Cyngor 2018-2023 (diweddariad 2019); • Tystiolaeth a gesglir - gan gynnwys amcanestyniadau o ran poblogaeth ac aelwydydd; ac • adborth ac ymgysylltiad. 		

Mae'r gwaith o baratoi'r Cynllun Adneuo wedi dechrau yn sgil ymagwedd gadarn o ran casglu tystiolaeth ac ymgysylltu. Mae Panel Ymgynghorol y CDLI wedi cynnal naw cyfarfod ers Tachwedd 2017. Mae'r Panel yn cynnwys Aelodau Etholedig a'i brif ddiben yw cymryd perchenogaeth wleidyddol ar y CDLI Diwygiedig. Mae pwyslais cryf wedi bod ar ymgysylltu a chreu consensws. Mae'r canlynol wedi'u cynnal ers Ionawr 2018:

- 2 gyfarfod Fforwm Rhanddeiliad Allweddol y CDLI;
- Gweithdy/seminar y CDLI ar gyfer Cynghorau Tref a Chymuned;
- 2 gyfarfod y Fforwm Datblygwyr;
- Nifer o gyfarfodydd a chyflwyniadau gyda grwpiau gwleidyddol;
- Adrodd yn rheolaidd i'r Cyngor Sir llawn;
- cyhoeddi'r Strategaeth a Ffeirir Cyn Adneuo ar gyfer ymgynghori (ynghyd ag Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb cychwynnol).

Cynhaliwyd ymgynghoriad ar-lein i gefnogi a llywio'r broses o nodi materion, gweledigaeth ac amcanion y Cynllun, ac mae ymgynghoriad wedi'i gynnal ynghylch yr Arfarniad Cynaliadwyedd a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd.

1. Disgrifiwch nodau, amcanion neu ddibenion y swyddogaeth/polisi, arfer, gweithdrefn neu benderfyniad a phwy fydd yn cael budd ohonynt.

O dan ddarpariaethau Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004, mae'n ofynnol i'r Cyngor Iunio CDLI mabwysiedig a'i roi ar waith. Llywodraethir y gwaith o Iunio'r CDLI a'i gynnwys gan ddeddfwriaeth a rheoliadau gweithdrefnol. Mabwysiadwyd y CDLI presennol ym mis Rhagfyr 2014, ond penderfynodd y Cyngor ym mis Ionawr 2018 i ddechrau gwaith ar CDLI Diwygiedig ar gyfer y cyfnod 2018-2033.

Ar ôl cael ei fabwysiadu, y CDLI Diwygiedig fydd y cynllun defnydd tir ar gyfer y Sir (ac eithrio'r ardal honno sydd ym Mharc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog) ac felly bydd penderfyniadau'n cael eu seilio ar ei gynnwys, oni bai bod ystyriaethau perthnasol yn nodi fel arall.

Roedd y Fersiwn Drafft y Strategaeth Cyn-adneuo a Ffefrir ar gyfer y CDLI Diwygiedig (y Strategaeth) yn gam cyntaf pwysig o'r broses o wneud Cynlluniau.

Roedd y Strategaeth hon yn cynnwys nifer o elfennau allweddol, dyma'r rhai nodedig:

- Materion Allweddol y mae'r Cynllun yn ceisio mynd i'r afael â hwy;
- Gweledigaeth ynghylch sut y bydd Sir Gaerfyrddin yn edrych 2033;
- Amcanion Strategol i fynd i'r afael â'r materion a gwireddu'r Weledigaeth;
- Strategaeth Dwf - faint o dai a swyddi sydd eu hangen yn ystod cyfnod y cynllun?
- Strategaeth Ofodol - ble fydd y tai a'r swyddi yn ystod cyfnod y cynllun?
- Polisiâu Strategol

Cafodd y materion allweddol eu grwpio o dan y nodau llesiant cenedlaethol, sy'n golygu eu bod yn cael eu fframio yng nghyd-destun Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae hyn yn sicrhau bod buddiannau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol yn cael eu gwreiddio yn y broses o wneud Cynlluniau. Mae'r materion yn pwysleisio rhai o'r heriau nodweddiadol hynny i'r Sir, a cheir rhagor o wybodaeth ym Mhapur Pwnc y Materion, Gweledigaeth ac Amcanion (a ail-gyhoeddwyd yn Rhagfyr 2019 yn dilyn ei diweddariad).

Mae'r weledigaeth yn cynnwys y weledigaeth a nodir yn Strategaeth Gorfforaethol y Cyngor "Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin - y 5 mlynedd nesaf - 2018-2023". Er nad oes gweledigaeth i fanteisio ar Gynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin, mae gweledigaeth y CDLI Diwygiedig yn adlewyrchu ei bedwar amcan llesiant, sef (1) Arferion Iach (2) Ymyrraeth Gynnar (3) Cysylltiadau Cryf a (4) Phobl a Lleoedd Ffyniannus. Mae ymagwedd "Un Sir Gâr" yn cydnabod yr angen i gydbwyso gofynion a buddiannau sy'n tynnu'n groes i'w gilydd ac yn darparu cyfle ar gyfer consensws a pherchenogaeth a rennir ar y CDLI Diwygiedig.

Mae'r Cyngor wedi cyrraedd carreg filltir bwysig wrth i fersiwn ddrafft o'r CDLI Diwygiedig gael ei gyhoeddi i ymgynghori arno ym mis Ionawr 2020. Mae'r Fersiwn Ddrafft o'r CDLI Adneuo Diwygiedig yn cynnwys nifer o elfennau allweddol sy'n adlewyrchu'r camau a gymerwyd wrth ei baratoi. Mae wedi ceisio adeiladu ar y gwaith o baratoi'r Fersiwn Ddrafft o'r Strategaeth Cyn-adneuo a Ffebrir a'r ymatebion i'r ymgynghoriad arni. Ymatebwyd hefyd i argymhellion yr Arfarniad Cynaliadwyedd - Asesiad Amgylcheddol Strategol lle bo'n briodol. Yn hyn o beth, mae ymgysylltu, yn unol â darpariaethau'r Cytundeb Cyflawni, wedi bod yn agwedd bwysig ar y gwaith o baratoi'r Strategaeth, ac mae cyfraniad ymgynghoreion technegol a grwpiau ffocws eraill wedi bod yn allweddol wrth lywio cynnwys y Cynllun Adneuo.

Mae elfen allweddol o'r Cynllun Adneuo yn seiliedig ar yr angen i'r Cynllun sicrhau darpariaeth briodol ar gyfer twf cynaliadwy y gellir ei gyflawni - gan adlewyrchu uchelgeisiau'r Sir a diwallu anghenion ei chymunedau. Cefnogwyd hyn gan dystiolaeth gadarn a diweddar wrth geisio sicrhau dylanwadau strategol allweddol gan gynnwys:

- Cynllun Adfywio Strategol y Cyngor 2015 – 2030 – Trawsnewidiadau;

- Bargen Ddinesig Bae Abertawe – yn cynnwys yr Egin a'r Pentref Llesiant a Gwyddor Bywyd;
- Y Strategaeth Gorfforaethol Newydd 2018 – 2023;
- Amcanion Llesiant y Cyngor;
- Penderfyniadau diweddar y Cyngor – gan gynnwys datgan Argyfwng Hinsawdd a'r cynnig ynghylch Cynllunio a'r Gymraeg;
- Adroddiad y Tasglu Gwledig a'i argymhellion;
- Polisi cynllunio cenedlaethol a'r agenda ddeddfwriaethol;
- Ein Hymrwymiad i Dai Fforddiadwy 2015 – 2020 a Chynllun Cyflawni Tai Fforddiadwy 2016-2020;
- Adeiladu Mwy o Dai Cyngor - 'Ein huchelgais a'n cynllun gweithredu';
- Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin: y 5 mlynedd nesaf

Mae'r CDLI yn ceisio hyrwyddo a datblygu'r economi ar draws Sir Gaerfyrddin ac mae'r Cynllun Adneuo Diwygiedig yn nodi dyraniadau tir priodol i ddangos Sir Gaerfyrddin fel Sir uchelgeisiol sy'n denu buddsoddiad, sy'n darparu cyfleoedd i'r rhai sy'n byw ac yn gweithio yn ein cymunedau ac sy'n rhan allweddol o gyd-destun rhanbarthol Bae Abertawe.

Byddai'r lefelau twf arfaethedig hefyd yn ceisio herio a mynd i'r afael â phatrymau demograffig presennol, yn enwedig patrymau allfudo fel y gwelwyd yn y grŵp oedran 16-19. Mae'n rhoi cyfleoedd i wrthbwysio demograffeg y Sir drwy gadw a mewnfudo oedolion iau (gan gynnwys y rheiny sy'n dychwelyd) i'r Sir, a mynd i'r afael â rhai o'r problemau y gellid eu canfod o boblogaeth sy'n heneiddio.

Wrth gydnabod y sylfaen dystiolaeth newidiol mewn perthynas â newid demograffig, mae adroddiad ategol ynghylch Rhagolygon Poblogaeth ac Aelwydydd Sir Gaerfyrddin wedi'i baratoi a'i atodi i'r adroddiad hwn. Mae hwn yn nodi'r amcanestyniadau diweddaraf o ran poblogaeth ac aelwydydd gan adlewyrchu natur ailadroddol y broses o lunio cynllun. Cynigir felly ddiwygio'r ffigurau newid yn y boblogaeth fel y nodir yn y CDLI Adneuo Diwygiedig ac o ganlyniad newid gofyniad tai arfaethedig y CDLI i'r canlynol: Cynnydd yn y boblogaeth o 15,115 (neu 8.1%) dros gyfnod y cynllun, ynghyd â gofyniad o 8,835 o dai (sy'n cyfateb i 589 o dai y flwyddyn).

Mae'r dull gofodol o ddyrannu tir yn cynrychioli Strategaeth Cymunedau Cytbwys a Thwf Cynaliadwy, sef newid o ran dull y CDLI presennol ac un sy'n ceisio mynd i'r afael â'r materion a amlygir yn Adroddiad Adolygu, yn ogystal ag adlewyrchu'r adborth wrth lunio'r strategaeth a ffeirir. Bydd yr hierarchaeth ofodol ddiwygiedig a'r dosbarthiad twf felly'n cael eu mynegi drwy'r fframwaith aneddiadau fel y grwpwyd o dan glystyrau perthnasol sy'n ceisio nodweddu ardaloedd ar draws y Sir. Nodir y rhain yn y Cynllun Adneuo.

Mae'r themâu allweddol a'r meysydd polisi a nodir yn y CDLI Adneuo Diwygiedig yn cynnwys y canlynol:

- Darparu ar gyfer y gofyniad o 8,835 o dai newydd;
- Darparu cynifer o dai fforddiadwy â phosibl gan ddarparu 1,500 o dai fforddiadwy newydd. Noder: bydd y ffigur hwn yn amodol ar fireinio ymhellach cyn cyhoeddi'r CDLI Adneuo. Bydd y gwaith o gasglu tystiolaeth ychwanegol mewn perthynas â hyfywedd a'r effaith ar y targed a'r polisiâu tai fforddiadwy hefyd yn parhau;

- Darparu ar gyfer 77.93 ha o dir cyflogaeth;
- Lefelau diffiniedig o ran hyfywedd datblygiad;
- Nodi lefelau o gyfraniadau gan ddatblygwyr (A106) a meysydd blaenoriaeth allweddol;
- Cydnabod y cyfleoedd economaidd i gynnal a gwella economïau gwledig;
- Cefnogi uchelgeisiau strategol ac adfywio ar gyfer y Sir a'r rhanbarth;
- Hyrwyddo fframwaith aneddiadau sy'n cefnogi cydlyniant rhwng aneddiadau a chymunedau.
- Adlewyrchu anghenion ieithyddol y Sir a'i chymunedau a'u nodweddion diwylliannol;
- Dosbarthu datblygiad yn unol â'r hierarchaeth aneddiadau, gan adlewyrchu nodweddion cynaliadwyedd a swyddogaethol yr aneddiadau;
- Parchu a gwella rhinweddau amgylcheddol cyfoethog ac amrywiol y sir.
- Adlewyrchu'r angen am dai newydd mewn ardaloedd gwledig;
- Adlewyrchu materion sy'n ymwneud â chapasiti seilwaith - yn benodol yn nhalgylch Gweithfeydd Trin Dŵr Gwastraff Llanelli;
- Cyfrannu at gyflawni Amcanion Cadwraeth Statudol Ardal Cadwraeth Arbennig Caeau'r Mynydd Mawr;
- Cyfrannu at ddarparu cyfleoedd ffisegol ac adfywio cymdeithasol;
- Creu datblygiadau a chymunedau amrywiol a chydlynol;
- Adlewyrchu'r amrywiaeth ar draws y Sir, ac o fewn ei haneddiadau a'i chymunedau.
- Canolbwyntio newid manwerthu mewn canolfannau sefydledig wrth ddarparu cyfleoedd a fydd yn helpu i sicrhau aneddiadau hunangynhaliol, hyfyw a chymunedau gwledig cynaliadwy;
- Diffinio ardaloedd chwilio ar gyfer lleoli datblygiadau ynni adnewyddadwy megis ynni'r gwynt ac

ynni'r haul;

- Cydnabod cyfraniad 'tir a ddatblygwyd o'r blaen';
- Darparu cyfleoedd i fanteisio i'r eithaf ar botensial economi ymwelwyr y Sir.
- Gwarchod a gwella rhinweddau naturiol, hanesyddol a chadwraeth adeiledig Sir Gaerfyrddin; a
- Cyfrannu at rwydwaith trafndiaeth integredig yn y sir a'r rhanbarth.

Wrth fwrw ymlaen â'r uchod, mae'r CDLI Adneuo, ei sylfaen dystiolaeth a'i ddylanwadau cyd-destunol, yn cynnwys nifer o feysydd polisi newydd neu sylw ychwanegol ar agweddau yn ymwneud â'r canlynol:

- Llunio Lleoedd a Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol;
- Seilwaith Gwyrdd;
- Newid yn yr Hinsawdd a Datblygu Cynaliadwy;
- Yr Iaith Gymraeg;
- Osgoi llifogydd;
- Safleoedd Adfywio wrth gefn; a
- Polisi Cynllunio Gwledig.

Mae'r CDLI Adneuo Diwygiedig yn ceisio cydnabod ac ymateb i newidiadau yn y dystiolaeth ac ystyried y darpariaethau twf sy'n datblygu yn y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol sy'n dod i'r amlwg wrth iddo symud ymlaen drwy'r broses adrodd. Bydd y CDLI Diwygiedig yn parhau i ddatblygu wrth i dystiolaeth, canllawiau polisi a deddfwriaeth newydd ddod i'r amlwg. Dylid nodi hefyd y bydd newidiadau ansylweddol yn cael eu gwneud i'r Cynllun a'i ddogfennau ategol er mwyn sicrhau bod ei gynnwys yn gyflawn cyn yr ymgynghoriad

		ar y CDLI Adneuo. Bydd hefyd yn sicrhau bod y cynllun yn gyfoes ac yn adlewyrchu'r sefyllfa ffeithiol a thystiolaethol ddiweddaraf				
<p>Mae'n ofynnol fod y Cyngor yn rhoi "sylw dyledus" i'r canlynol yn unol â Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus:-</p> <p>(1) dileu camwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithlon;</p> <p>(2) hybu cyfle cyfartal rhwng gwahanol grwpiau ; a</p> <p>(3) meithrin perthynas dda rhwng gwahanol grwpiau</p> <p>(gweler y canllawiau)</p>		<p>2. Beth fydd yr effaith ar bob grŵp/nodwedd gwarchoddedig o ran tri nod y ddyletswydd?</p> <p>Nodwch uchel (U) canolig (C), isel (I), dim effaith (D) ar gyfer pob un.</p>		<p>3. Clustnodwch y risg neu'r effaith gadarnhaol bosibl ar gyfer pob un o'r grwpiau/nodweddion gwarchoddedig?</p>		<p>4. Os oes effaith negyddol anghymesur pa ffactorau lliniarol ydych chi wedi'u hystyried?</p>
				<p>Risgiau</p>	<p>Effeithiau cadarnhaol</p>	
<p>Nodweddion gwarchoddedig</p>	<p>Oed</p>	<p>U</p>	<p>Mae'r Cynllun yn methu â chydabod proffil oedran y Sir. Nodwyd yn y materion allweddol fod gan Sir Gaerfyrddin boblogaeth sy'n heneiddio.</p>	<p>Mae'r Cynllun yn ceisio adfer cydbwysedd ym mhroffil demograffig y Sir. Mae hyn yn adlewyrchu'r duedd bresennol o allfudo ymhlith grwpiau oedran iau a dibyniaeth ar fewnfudo fel yr ysgogwr ar gyfer newid yn y boblogaeth. Mae'r Cynllun, wrth geisio adfer cydbwysedd yn y proffil oedran, yn darparu cyfleoedd ar gyfer amgylchedd gwaith a byw da i</p>		

				bawb, gan greu cymunedau ffyniannus a deniadol. O ran darparu cartrefi newydd, mae pwyslais ar gymysgedd o fathau o dai, gan gynnwys tai fforddiadwy sy'n canolbwyntio ar angen y gymuned.	
Anabledd	U	Mae'r Cynllun yn cyfeirio datblygiad at leoliadau nad oes modd eu cyrraedd.	Mae'r Cynllun yn ceisio cyfeirio datblygiad at leoliadau cynaliadwy y gellir eu cyrraedd drwy ddefnyddio ystod o ffyrdd o deithio gan gynnwys trafnidiaeth gyhoeddus. Mae'r Cynllun yn rhoi pwyslais cryf ar gydraddoldeb. Cyfeiriwyd yn benodol at Amcanion Strategol 4 a 10.		
Ailbennu rhywedd	D			Bydd y Cynllun yn ceisio datblygu fframwaith defnydd tir sy'n sicrhau cyfleoedd ar gyfer cynhwysiant gwell.	
Hil	U	Mae'r Strategaeth yn methu â chydabod anghenion cymunedau		Bydd y Cynllun yn ceisio datblygu fframwaith defnydd tir sy'n sicrhau cyfleoedd ar gyfer cynhwysiant gwell. Cyfeiriwyd at anghenion	

		penodol.	cymunedau Sipsiwn a Theithwyr yn Sir Gaerfyrddin. Yn hyn o beth mae'r Cynllun yn gwneud darpariaethau penodol ar gyfer eu hanghenion drwy Bolisi Strategol 9 a pholisïau manwl cysylltiedig.	
Crefydd neu Gred	D		Mae'r Cynllun yn darparu fframwaith defnydd tir sy'n ymateb i'r materion a nodir drwy ei gweledigaeth, ei hamcanion strategol a'i pholisïau strategol sy'n cynnwys crefydd/cred neu ystyriaethau cymdeithasol eraill.	
Beichiogrwydd a mamolaeth	D		Bydd y Cynllun yn ceisio datblygu fframwaith defnydd tir sy'n sicrhau cyfleoedd ar gyfer cynhwysiant gwell. Mae'r Cynllun yn ceisio integreiddio cynlluniau a strategaethau eraill a hyrwyddo hygyrchedd i wasanaethau.	
Cyfeiriadedd Rhywiol	D		Bydd y Cynllun yn ceisio datblygu fframwaith defnydd tir sy'n sicrhau cyfleoedd ar gyfer cynhwysiant gwell.	

Rhyw	I		Bydd y Cynllun yn ceisio datblygu fframwaith defnydd tir sy'n sicrhau cyfleoedd ar gyfer cynhwysiant gwell.	
Yr Iaith Gymraeg	U	Mae'r Cynllun yn methu â gwneud darpariaethau digonol i hyrwyddo a diogelu buddiannau o ran yr iaith Gymraeg ac agweddau ar sensitifrwydd ieithyddol	<p>Mae'r Gymraeg yn cael sylw penodol ym Mholisi Cynllunio Cymru a Nodyn Cyngor Technegol 20: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg. Mae'r ddau'n darparu cymorth priodol ynghylch sut i ystyried yr iaith Gymraeg wrth lunio CDLI.</p> <p>Drwy ei hamcanion strategol a pholisi strategol PS7 (a pholisïau manwl cysylltiedig) bydd y Cynllun yn darparu ar gyfer cefnogi cynigion sy'n diogelu a hyrwyddo'r iaith.</p> <p>Rhaid i'r Cyngor hefyd gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg. Cyfeirir at y Papur Pwnc a'r dystiolaeth a baratowyd mewn perthynas â'r iaith Gymraeg a gyhoeddir ar y cyd â'r CDLI Adneuo.</p>	

Unrhyw faes arall				
-------------------	--	--	--	--

5. A oes unrhyw ymgynghori/cysylltu wedi digwydd o ran y nodweddion gwarchoddedig priodol ?	OES ☐	NAC OES ☐	Ddim yn berthnasol - Oherwydd mae'r Cynllun Adneuo yn destun ymgynghoriad cyhoeddus llawn (fel yn achos y Strategaeth a Ffefrir).
6. Pa gam/gamau a gymerir i leihau'r effaith negyddol anghymesur, os bydd rhai?			
<p>Bydd y posibilrwydd o unrhyw effaith anghymesur yn cael ei fonitro trwy gydol y broses o lunio'r Cynllun. Yn hyn o beth bydd y Cynllun yn destun ailgyflwyno parhaus hyd nes y caiff ei fabwysiadu a bydd hefyd yn amodol ar lunio Arfarniad Cynaliadwyedd a fydd hefyd yn ystyried ei effeithiau amgylcheddol a chymdeithasol. Bydd Fersiwn Hawdd ei Darllen yn cael ei gyflwyno gyda'r CDLI Adneuo Diwygiedig ac roedd dogfen debyg ar gael ochr yn ochr â'r Strategaeth Cyn-adneuo a Ffefrir..</p> <p>Hefyd, fe fydd y CDLI Diwygiedig Adneuo ar gael mewn ffurf wahanol ar gais.</p>			
7. Caffael			
Ar ôl coladu'r dystiolaeth ar gyfer yr asesiad hwn, a oes unrhyw oblygiadau caffael i'r gweithgaredd, y cynnig neu'r gwasanaeth.			
Ddim yn berthnasol			
Gofynnir i chi gynnwys canfyddiadau'r asesiad hwn yn eich cynllun caffael. Cysylltwch â'r Uned Caffael Corfforaethol i gael cyngor pellach.			
8. Adnoddau Dynol			
Ar ôl coladu'r dystiolaeth ar gyfer yr asesiad hwn, a oes unrhyw oblygiadau Adnoddau Dynol i'r gweithgaredd, y cynnig neu'r gwasanaeth?			
Ddim yn berthnasol			
9. Ar sail y wybodaeth yn adran 2 a 6 a oes angen cynnal asesiad manwl o effaith y swyddogaeth/polisi/gweithdrefn/arfer neu benderfyniad? (argymhellir bod hyn yn digwydd os oes mwy nag un	OES x	NAC OES ☐	

elfen uchel wedi'i nodi yn adran 2)		
Cymeradwywyd gan: Pennaeth y Gwasanaeth	L. Quelch, Pennaeth Cynllunio	Dyddiad: Ionawr 2020

Templed ar gyfer Aseiad Manwl o'r Effaith ar Gydraddoldebau

Atodiad 2

Adran:	Cynllunio
Wedi'i gwblhau gan (arweinydd):	Ian R Llewelyn
Dyddiad yr aseiad manwl:	Ionawr 2020
Y maes a asesir: (<i>Polisi, swyddogaeth, gweithdrefn, arfer neu benderfyniad ariannol</i>)	Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Diwygiedig Adneuo Sir Gâr 2018-2033.
Ydy'r swyddogaeth/polisi, gweithdrefn, arfer neu benderfyniad yma yn bodoli'n barod neu a ydy'n un newydd	Ydy.

1. Disgrifiwch nodau, amcanion neu ddibenion y swyddogaeth/polisi, arfer, neu weithdrefn a phwy fydd yn cael budd ohonynt.	Gweler yr aseiad cychwynnol o'r effaith uchod (Atodiad 1).
---	--

<p>2. Rhestrwch unrhyw ddogfennau, tystiolaeth, ymchwil a ddefnyddiwyd i ddarparu gwybodaeth yn rhan o'r asesiad manwl o'r effaith ar gydraddoldeb. (Mae'n rhaid i hyn gynnwys y data perthnasol a ddefnyddiwyd yn yr asesiad hwn)</p>	<p>Gweler yr asesiad cychwynnol o'r effaith uchod (Atodiad 1).</p>
<p>3. A oes unrhyw ymgynghori/cysylltu wedi digwydd o ran y nodweddion gwarchoddedig er mwyn darparu gwybodaeth ar gyfer yr asesiad hwn? (rhoch fanylion ynghylch y dull ymgynghori a'r rhai yr ymgynghorwyd â nhw)</p>	<p>Gweler yr asesiad cychwynnol o'r effaith uchod (Atodiad 1).</p>
<p>4. Beth yw'r union effaith/effaith debygol?</p>	<p>O fewn yr asesiad cychwynnol o'r effaith (Atodiad 1 uchod) roedd y potensial am effeithiau uchel wedi ei nodi ar y nodweddion isod:</p> <p>Oed;</p> <p>Anabledd;</p> <p>Hil &</p> <p>Yr Iaith Gymraeg.</p>

5. Pa gamau y bwriedir eu cymryd i ddelio â'r effaith? (<i>Mae angen i'r camau gweithredu fod yn benodol, yn fesuradwy ac yn seiliedig ar ganlyniadau</i>)	Beth rydym yn mynd i'w wneud	Pwy fydd yn gyfrifol	Pryd fydd y gwaith yn cael ei gwblhau	Sut y byddwn ni'n gwybod bod ein hamcan wedi'i gyflawni
	<p>O ran oed, mae'r Cynllun yn darparu cyfleoedd ar gyfer cadw oedolion iau yn y sir a'u denu - yn fwyaf nodedig drwy ddarparu o leiaf 5,295 o swyddi newydd. Mae'r Cynllun hwn yn darparu ar gyfer ystod o grwpiau oedran gan gydnabod y ddemograffeg amrywiol sydd ar draws y sir. Er nad yw'r Cynllun yn clustnodi tai yn benodol ar gyfer yr henoed neu gynlluniau byw â chymorth, gall y rhain gael eu cynnwys a'u hystyried yn fframwaith polisi y Cynllun (ac mae hynny'n digwydd). Mae'r broses o lunio'r Cynllun wedi cael ei chefnogi gan ymgysylltu ag ystod o gyrff statudol ac anstatudol. Mae hyn wedi cynnwys integreiddio seilwaith cymunedol strategol o fewn cynigion a pholisïau'r Cynllun. Cyfeirir at Bolisi HOM9:</p>	<p>Aelodau etholedig a swyddogion y Cyngor Sir a phartneriaid gwasanaethau perthnasol.</p>	<p>Mabwysiadu Cynllun 2021 a monitro'r broses o'i roi ar waith yn barhaus yn ystod cyfnod y Cynllun.</p>	<p>Mabwysiadu'r CDLI Diwygiedig yn 2021 ac yna monitro'r Cynllun yn flynyddol.</p>

	<p>O ran anabledd, mae'r Cynllun yn ceisio darparu datblygiadau sy'n hygyrch ac yn integredig, a thrwy hynny sicrhau mynediad hwylus i bawb. Cyfeirir at Bolisi Strategol 11 & Pholisi PSD1.</p>	<p>Aelodau etholedig a swyddogion y Cyngor Sir a phartneriaid gwasanaethau perthnasol.</p>	<p>Mabwysiadu Cynllun 2021 a monitro'r broses o'i roi ar waith yn barhaus yn ystod cyfnod y Cynllun.</p>	<p>Mabwysiadu'r CDLI Diwygiedig yn 2021 ac yna monitro'r Cynllun yn flynyddol.</p>
	<p>O ran hil, mae'r Cynllun yn diwallu angen a nodwyd o ran darpariaeth Sipsiwn a Theithwyr. Cyfeirir at Bolisi Strategol 9: & Pholisi GTP1:</p>	<p>Aelodau etholedig a swyddogion y Cyngor Sir a phartneriaid gwasanaethau perthnasol.</p>	<p>Mabwysiadu Cynllun 2021 a monitro'r broses o'i roi ar waith yn barhaus yn ystod cyfnod y Cynllun.</p>	<p>Mabwysiadu'r CDLI Diwygiedig yn 2021 ac yna monitro'r Cynllun yn flynyddol.</p>
	<p>O ran yr iaith Gymraeg, mae'r Cynllun yn ceisio hyrwyddo'r Gymraeg a diwylliant Cymru ac mae'n ymrwymedig i gyfrannu at nod hirdymor Llywodraeth Cymru o sicrhau 1 miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Cyfeirir at Bolisi Strategol 7, Polisi WL1 & Pholisi PSD9.</p>	<p>Aelodau etholedig a swyddogion y Cyngor Sir a phartneriaid gwasanaethau perthnasol.</p>	<p>Mabwysiadu Cynllun 2021 a monitro'r broses o'i roi ar waith yn barhaus yn ystod cyfnod y Cynllun.</p>	<p>Mabwysiadu'r CDLI Diwygiedig yn 2021 ac yna monitro'r Cynllun yn flynyddol.</p>
<p>6. Sut y caiff y camau gweithredu eu monitro?</p>	<p>Mae Aelodau etholedig y Cyngor yn berchen ar y CDLI Diwygiedig. O ganlyniad, bydd yr Aelodau etholedig yn craffu ar y cynnydd sydd wedi cael ei wneud o ran cyflwyno'r camau gweithredu uchod, yn ogystal â'r CDLI Diwygiedig ehangach. Cyfeirir hefyd at Gytundeb Cyflawni'r CDLI Diwygiedig rhwng Llywodraeth Cymru a'r Cyngor Sir sy'n nodi sut y bydd y Cynllun yn cael ei lunio a'r amserlen.</p> <p>Mae proses baratoi'r CDLI Diwygiedig yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cynllun fod yn destun Archwiliad Annibynnol. A bwrw bod yr Arolygydd CDLI yn dod i'r casgliad bod y Cynllun yn gadarn. Cam monitro allweddol o ran cynnydd y camau uchod fydd mabwysiadu'r CDLI Diwygiedig. Dylid nodi y bydd canfyddiadau'r Arolygydd yn rhwymo'r Cyngor.</p>			

	Yn sgil mabwysiadu'r Cynllun, bydd y Cyngor yn canolbwyntio ar ei roi ar waith. Bydd y Cynllun yn sail ar gyfer gwneud penderfyniadau o fewn ardal yr Awdurdod Cynllunio Lleol. Mae'n ofynnol llunio Adroddiad Monitro Blyneddol, a hefyd mae'n ofynnol cynnal adolygiad bob 4 blynedd. Dylid nodi efallai y bydd rhai o'r camau gweithredu uchod yn destun dangosydd monitro penodol.	
Cymeradwywyd gan: Pennaeth y Gwasanaeth	L. Quelch, Pennaeth Cynllunio	Dyddiad: Ionawr 2020.

Diolch ichi am gwblhau'r asesiad hwn.

I gael rhagor o wybodaeth ynghylch Asesu Effaith, cysylltwch â'r canlynol -

Y Tîm Polisi a Phartneriaeth

Adran y Prif Weithredwr

01267 22(4914) / (4676)

cydraddoldeb@sirgar.gov.uk

Ar ôl cwblhau'r asesiad a fyddechystal â'i anfon i'r cyfeiriad e-bost uchod.